

ADEVĂRUL

ABONAMENTUL :
 Pe un an . . . 12.— cor. Abonamentul la mai multe
 Pe 1/4 de an . . . 6.— exemplare pe un an 8.— cor.
 Pe trei luni . . . 3.— " Pentru străinătate:
 Un număr 30 flori. Pe un an . . . 20.— cor.

**ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT
DIN ARDEAL ȘI BANAT.**
 Apare în fiecare Duminecă.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:
„ADEVĂRUL”
SIBIU, STRADA ROSENANGER NR. 14.
 Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri ieftine.

Partidul socialist din România și unirea tuturor românilor.

— O declarație istorică. —

Publicăm mai la vale declarația tovarășilor noștri din România veche prin care ei se pronunță față de actul unirii noastre dela Alba-Iulia precum și față de unirea Basarabiei și Bucovinei cu România. Declarația aceasta e atât de clară și atât de înțeleaptă, încât n'are lipsă de nici o explicare și de nici un comentar, căci ea vorbește pentru sine.

Noi socialistii români din Transilvania ne simțim însă pe deplin justificați în acțiunea noastră de până acum, și atunci când susținem cu toată tăria unirea noastră cu România, ne simțim deosebit de bine știind că această unire este aprobată și de frații noștri din România veche, cari ne așteaptă cu brațele deschise spre a putea conlucră și luptă cu ei împreună pentru desrobirea desăvârșită a clasei muncitoare.

Noi din capul locului am declarat că unirea o vom face pentru numai astfel vedem asigurată desvoltarea economică, politică și culturală a neamului românesc, care de veacuri a trăit în sclavie și 'n asuprie. Conduși de principiile sfinte și curate ale socialismului am susținut că este în interesul desvoltării civilizației și progresului întregii omeniri ca provinciile românești subjugate de alte națiuni să se emancipeze de sub dominațiunea altor neamuri și să devie libere. Iar pentru a întreg poporul românesc să se poată desvola pe baze solide și sănătoase am constatat că este absolut de lipsă ca toate provinciile românești să se unească și să devie o singură organizație de stat. Si constând aceasta am și lucrat și lucrăm și astăzi pentru unirea tuturor românilor.

Din partea partidului socialist maghiar n'am întâmpinat aprobată în acțiunea aceasta a noastră. Tovarășii maghiari doreau și doresc și astăzi ca Ardealul și celealte părți locuite de români să aparție și pe maideparte Ungariei. Ei motivează cererea asta a lor ca o revendicare socialistă și cu toate că spun că recunosc dreptul de liberă dispoziție al popoarelor, nu voesc să respecte dreptul nostru, al poporului românesc, a face ceiace voim și ceiace credem de bine.

Ne pare foarte rău că în privința aceasta nu ne-a reușit până acum să ne înțelege cu tovarășii maghiari și nu i-am putut convinge încă, că și poporul român are dreptul de a trăi pe lume și de a se manifesta în depină libertate. Ne atinge chiar dureros faptul că partidul socialdemocrat din Ungaria a ajuns să fie saturat de idei șoviniste și lucrează cu mijloace nepermise chiar, pentru integritatea

țării ungurești. Sperăm însă că cu timpul își vor da și ei seama că, calea pe care merg astăzi nu e cale adeverată și mai cu seamă nu e cale socialistă. Dar și până atunci ne măngăe faptul că tovarășii noștri din România ne-au înțeles și aproba pasul nostru ce l-am făcut pentru unirea poporului românesc. Din această aprobată mult grăitoare a partidului socialist din România, vor putea trage învățături folosite și acei tovarăși români din Buda-pesta și Timișoara, cari în timpul din urmă au o ținută cu totul ciudată și tragică carul unor interese cu totul streine de poporul muncitor român.

Dar mai e ceva îmbucurător ce se deplinează din declarația tovarășilor din România veche: ei se adresează la noi spre

a ne uni toate puterile și spre a forma un singur bloc socialist, care să duce înainte lupta clasei muncitoare din noua Românie pentru realizarea desrobirei desăvârșite de sub apăsarea burghezo-capitalistă. Chemarea aceasta la unire va afla cel mai viu răsunet în inimile muncitorilor români și suntem siguri că 'n cel mai scurt timp unirea tuturor partidelor sociale din România, Basarabia, Bucovina și Transilvania va deveni un fapt împlinit. Prin aceasta lupta noastră contra reacțiunii se va înțelege, iar proletariatul organizat și conscient va deveni unul dintre factorii cei mai de însemnatate ai țării, vom lupta atunci cu toții spre a transformă țara românească într-o țară cu libertățile cele mai largi, bazată pe cea mai largă democrație.

Astfel privim noi pronunțarea tovarășilor din România și astfel înțelegem declarația lor.

Să ne unim deci puterile!

Declaratiunea partidului socialist și Uniunii sindicale din România.

Partidul socialist reprezintă nu numai interesele proletariatului, ci și interesele permanente și generale ale desvoltării civilizației și progresului întregii omeniri; el este hotărît potrivnic oricărei asupririi de neam, rasă, clasă și sex. Consecvent cu aceste principii, partidele sociale internaționale au fost și sunt apărătorul cel mai hotărît al emancipării națiunilor subjugate și revendicările acestora au găsit totdeauna în socialism un punct de sprijin.

Plecând dela constatarea că orice asuprire, orice regim excepțional, fie îndreptat contra unei rase sau națiune, se exercită în dauna masselor largi ale poporului și stingherește prin aceasta, libera lor desvoltare economică, politică și culturală, partitul socialist ca reprezentant al acestor masse, în primul rând este pentru completă emancipare a națiunilor subjugate și deci pentru autodeterminarea lor.

Războiul european prin toate schimbările politico-sociale la care a dat naștere, a impus ca o necesitate hotărîtoare, rezolvarea problemelor naționale din întreaga Europă. Această rezolvare s'a impus mai ales în acele state, a căror fințare ca Stat, se baza pe un conglomerat hibrid de națiuni subjugate. Imperiul rus și austro-ungar au fost cele dintâi state în care popoarele subjugate, încă în timpul războiului, au purces la sfârșirea jugului apăsător, pentru ca imediat ce războiul s'a apropiat de sfârșit, să scutură lanțurile robiei naționale și să însăptuiască,

prin dreptul lor de liberă determinare, regimul lor propriu.

Provinciile românești subjugate de alte națiuni, nu puteau să rămână în afară de aceste prefaceri. Locuite în marea lor majoritate de o populație românească, apăsată de secole de dominațiune străină, — împiedecată astfel în desvoltarea lor economică, politică și culturală, aceste provincii s-au emancipat de sub aceste dominațiuni, devenind libere.

Prin dreptul de autodeterminare al națiunilor, principiu recunoscut de întregul socialism internațional, românii din teritoriile subjugate și-au manifestat, prin hotărîrile adunărilor lor naționale voința de a se uni cu România, pe baza rezoluțiunilor votate.

Ca socialisti români, internaționaliști, salutăm cu bucurie desrobirea națională a poporului român din provinciile subjugate până acum și respectăm legămintele de unire hotărîte.

Partidul socialist din România, ca reprezentant al clasei muncitoare își ia angajamentul de a lupta împreună cu muncitorimea din teritoriile alipite pentru respectarea libertăților și drepturilor cucerite și socotate ca un punct al său de onoare, respectarea drepturilor minorităților de altă naționalitate, pe toate terenurile, economic, politic și cultural.

Recunoscând starea înapoiată politică, economică și culturală a vechei Români, rezultatul regimului oligarhic de arbitrar și desfășător al legilor, partitul socialist

din România, pune toată nădejdea în noile forțe proletare calite în lupta de secol împotriva unei duble apăsări, pentru înălțarea acestui regim nefast și crearea unor noi condiții de viață, bazată pe toate drepturile și libertățile ce noile situații mondiale le impun.

In acest scop partidul socialist din România, face apel la toate forțele proletare și socialiste din Basarabia, Bucovina și Transilvania, pentru unificarea lor, formând un singur bloc socialist, un singur partid proletar, care să ducă înainte lupta clasei muncitoare din noua Românie, spre realizarea idealului ei socialist de deschidere de sub apăsarea burghezo-capitalistă.

România nouă de astăzi, trebuie să devie România socialistă de mâine.

București, 13 Februarie 1919.

Comitetul executiv provizoriu al partidului socialist din România.

Comisia generală provizoriu a sindicatelor din România.

Ioan C. Frimu.

A murit Frimu. Această știre a lovit ca un trăsnet pe socialistii idealisti de pretutindeni, dar maiuseamă pe socialistii români, cari l-au cunoscut și cari în el vedea simbolul socialismului din România boierilor. Noi socialistii din Transilvania, căi ne-am făcut educația socialistă în România deplângem pe tovarășul Frimu ca pe un educator al nostru, ca pe bălinul profesor, care ne-a inspirat primele idei socialiste. Simțeam o deosebită placere când îi ascultam cuvântările juste pline de convingere ideală. Era un apărător fanatic al dreptății absolute, un cap luminat, care din cele mai enigmatische dileme scoțea deosebitul i-a suprăfață. În întreaga lui activitate, căt și în vorbirile sale era condus de logică și etică și niciodată nu facea fapte pe care să fi trebuit să le regretă mai târziu și nu spunea vorbe pe care să le fi negat. Era un dușman neîmpăcat al nestatorniciei și al faptelor usurative și nechibzuite. În toate privințele era un om corect. Când vorbea poporului era serios și calm și vorbirile lui erau pline de argumente convinsătoare. Știa foarte bine să scoată în relief paradoxele burghezilor, cari căutau să combată tactica și ideile socialiste. Cuvintele lui erau pline de ironie fină și de multeori umoristice. Când vorbea el mai serios publicul izbucnește în râs.

Frimu a fost un apostol al socialismului din România. Elev al lui Dobrogeanu-Gherea tov. Frimu știa așa de bine să redea ideile bogate ale marelui scriitor. Lui Frimu i se datorează mult că Dobrogeanu Gherea a devenit atât de popular între muncitorii din România. Mulți scriitori dramati rămâneau necunoscuți dacă nu se găseau artiști ca să predea operele lor de artă. Așa și tov. Frimu a fost popularizatorul cel mai de seamă al teoreticianului nostru socialist.

Tovarășul Frimu a murit moarte de martir în închisoarea Văcărești. El a fost victimă banditismului guvernului Brătianu, care aranjând măcelul de la 13 Decembrie 1918, l-a reținut și pe el fără nici un pic de vină, l-a schinguit în bătăi și l-a tratat ca pe un câine, tratament care i-a răpus viața.

A trăit ca un apostol și a murit ca un martir... Frimu a murit, dar memoria lui trăeste, susținută de ideile lui trăesc în noi. Noi vom duce opera începută de el la izbândă și prin asta tovarășul nostru martirul cauzei proletariatului va fi răzbunat.

*

Dela reînvierea mișcării sociale din România, 1905 și până în prezent Frimu a ocupat funcțiunile de încredere și cu răspundere în partid, ca membru al comitetului executiv, secretar al partidului și delegat permanent în bioul socialist internațional.

Activitatea lui Frimu de o viață întreagă, dusă pe toate terenurile acțiunii socialiste, este strâns legată cu existența și dezvoltarea mișcării Socialiste din România. Pentru a o arăta în amanunt ar trebui să facem înșuși istoricul mișcării de acolo. Când se va scrie acest istoric Frimu va fi în locul de frunte și chipul lui de refractar și răsfratit, se va desprinde lumenos din cadrul istoriei, așa de luminos precum activitatea și graful lui au lumenat o întreagă viață, drumul spre deschidere al clasei muncitoare.

Frimu s-a născut la 4 Octombrie 1871 în comuna Bârzești, județul Vaslui. După ce a absolvit patru clase primare a intrat ca ucenic tâmplar la Vaslui, a venit apoi în 1889 la București unde și-a continuat meseria. Sub influența mișcării socialiste de atunci, el a devenit socialist. A luat parte la două congrese ale partidului socialist de pe vremuri ca delegat, când a început să se televea în militant activ.

Frimu moare la vîrstă matură de 48 ani, după o viață de jertfe și lupte cotinute, când experiențele căpătate puteau forma încă un izvor nesecat de învățăminte pentru elementele mai tinere venite în mișcarea socialistă.

În împrejurările actuale mai ales partidul socialist va resimți adânc lipsa acțiunii și sfaturile lui Frimu.

Moartea ni lăsă astăzi, pentru tutdeauna, dar memoria lui, figura lui vor trăi de apurură în imaginația noastră. Stătoricia și concvența, integritatea și cinstea lui Frimu, trebuie să ne servească de pildă nouă tuturora, bătrânilor și tinerilor.

Pe mormântul vrednicului nostru tovarăș și luptător noi depunem o lacrimă de durere, amârăciune și recunoștință și ne luăm solemn legămantul de a duce mai departe și spre victorie, mișcarea care lui i-a fost așa de dragă și pentru care s-a jertfit.

Dacă lumea a fost făcută de un Dumnezeu năști vrea să fiu acest Dumnezeu. Mizeria operei mele mi-ar sfătuia înină. Schopenhauer.

Reaționarii noștri.

Reaționarii, ori unde ar fi ei, sunt cei mari dușmani ai progresului social, ai civilizației, ai culturii, ai umanității și ai binelui public. Reaționarii sunt niște neghiobi, niște loviți cu leuca, niște oameni scurți la vedere, cari cred că se pot opri apele în cursul lor, se poate opri Pământul în mersul lui în jurul Soarelui. Dacă se produc în lume vărsări de sânge, răscoale, atentate, războiuri și crime toate acestea sunt cauzate, direct sau indirect, de reaționari: oameni căi în neghiozia lor voiesc să opreasă mersul lumii în sprijin perfeclui. Pentru oprimind cu forță brutală progresul social în primul moment și se pare că a reușit, dar pe urmă cu atât mai vehement va izbuci ca erupțiunea unui vulcan și va zgudui lumea din tremelii!

Dovada cea mai bună este revoluția franceză de pe timpuri, revoluția rusească din cursul războiului, revoluția din Germania, Austria și din Ungaria. Cine poate fi mai reaționar ca incvizitorii Bastiliei, ca Dumnezeul Tar al Rusiei și ca atotputernicul Tisza Pista? Aceștia au voit să opreasă cursul vremii și au fost mătuși de vîjelia izbucnită în urma absolutismului lor reaționar. Codicele noastre reaționare ar putea trage învățăminte din pațania acestora fără să-i mai prevestim noi. Dacă este cineva care înțelege rostul societății omenești, atunci aceia noi socialistii suntem. Așa și acum în timpurile excepționale cele trăim azi, democrația este unicul factor, care poate asigura dezvoltarea socială pe cale pacifică, fără vărsări de sânge și fără zdruncinări. Dar reaționari negrii la suflet și scurți la vedere cred că au stârpat orice mișcare dacă ni se pun în cale, atunci când noi vom să răspândim cultura, să luminăm și să disciplinăm poporul. Pentru prin teroare domnești un an doar, dar apoi, când va izbuci uraganul va mătura și cenușa din vatra reaționarilor.

Consiliul Dirigent român și a dat seamă de acest adevăr și ne-a dat mâna liberă să organizăm poporul muncitor, să-i explicăm măreția timpului în care trăim, să cuceriști și

muncitoril de altă naționalitate de partea noastră pentru a putea asigura înflorirea nouă stat român și să apără de furtunile zguduitoare. Dar cum nu este grău fără neghina nici pădurea fără uscătură, așa și printre români și înțesebi printre popii negri la suflet este multă drojdie, multă gunoiu, care trebuie curățit să nu îneșeze aerul curat al democrației cu mardaria trecutului putred.

Noi am trimis solii noștri prin toate centrele muncitorești din nouă noastră Țară și în multe părți au făcut îsprăvi bune linistești poporul unde era prea nerăbdător și îmbărbătându-l unde era descurajat.

Așa am trimis și pe tovarășul Ioan Maer la Murăș-Uioara ca să ne informeze de starea muncitorilor din ocnile de sare de acolo, căci său plană că duc o viață desprătată. Trimisul nostru a fost arestat la ordinul protopopului Roșca, care este și primprestorul cercului. Acest om fără caracter, care în trecut a fost codiță credincioasă a lui Tisza, acum spune că și el e socialist și cu masca aceasta face cel mai negru reaționarism. După ce a desbinat unitatea muncitorilor mineri, cind am trimis acolo pe tovarășul nostru nu l-a lăsat să discute cu muncitorii cu toate că avea legitimitate în bună regulă, și d-l căpitan a permis adunarea, pretoarele a stârnit să-l arresteze și după ce l-au ținut 6 zile arestat i-au dat drumul să-și întoarcă acolo, căci acolo nu mai există organizație. Nici intervenția d-lui inginer Lazar, care avea cunoștință de misiunea tovarășului Maer n'a folosit nimic. Vulpoiul de protopop crede că dacă terorizează muncitorii, prin asta a făcut „ordine”, nu vede că înstărișeză nu numai pe muncitorii de altă naționalitate ci și pe români de cauză națională. Socialismului nu-i strică prizonirea ce vine din partea reaționarilor ticăloși, dar este în dauna unității naționale, căci vor deștepă ura de clasă în inimile muncitorilor și noi credem că naționaliștii încă nu stau așa de bine ca să declare războiul claselor muncitoare.

Cerem Consiliului Dirigent să înălțe asemea oameni inconștienți și periculoși din administrația română și să-i îlocuiască cu oameni lumiști, cari înțeleg rostul vremii și nu împing poporul cu sila la răscoala.

Convocarea Marelui Consiliu.

In zilele din urmă presa română se ocupă mult cu Statul mare ales de adunarea națională de la Alba Iulia și pretinde că mai urgent convocarea Sfatului pentru a înfăptui multimea de reforme, cări nu mai pot fi amâname. Într-un articol publicat în „Renașterea Română” d-l Muntean spune între altele că guvernarea actuală are mai multă asemănare cu oligarchia și mai puțin cu democrația. Convocarea Sfatului o cer împrejur o mulțime de reforme, cari trebuie să înfăptuite de urgență.

Ne alăturăm și noi la cererea ziarelor zilnice și subscrim cele publicate în privința aceasta. Mai cu seamă pentru că marele sfat este un parlament provizoriu și că atare este chemat să înfăptuiască reformele cari nu pot fi amâname până după constituantă. Si greșește cine crede că marele sfat va luă la cunoștință fără discuție toate proiectele prezentate de Consiliul Dirigent fie bune, fie rele. Sfatul se va întruni ca primul parlament român al Ardealului.

Intreruperea legăturilor cu republica maghiară.

Consiliul Dirigent român a trimis guvernului maghiar prin legația română din Budapesta o telegramă prin care i face cunoscut, că: „de oarece guvernul maghiar a înrelat cu forța feților români în armata ungură, a disolvat cu forță gardele române și persecută funcționari români, iar armata regulară că și bandele ireguare jefuesc satele românești, omoara și schinguesc locuitorii români, în urma acestor nelegiuri Consiliul Dirigent nu se mai simte îndemnat a susține contactul cu guvernul republicei maghiare și își rechiară reprezentantul său trimis pe lângă acel guvern.”

Dela ruperea relațiilor diplomatice până la declarația de războiu numai un pas mai este. Oare va fi trebuință și de acest pas?

Călătoria tov. Flueraș și Jumanca la București.

Un acord cu partidul socialist din România.

În săptămâna trecută Comitetul executiv al partidului nostru a delegat la București pe tovarășii Flueraș, Jumanca și Apolzan, ca acestora să intre în legătură cu comitetul partidului socialist din România și să se înțeleagă cu privire la unificarea mișcării socialiste din toate provinciile românești. Numiții tovarăși ajunsi la București au intrat imediat în legătură cu comitetul executiv de acolo.

tovărășii noștri
sau prezentat atât la guvern, cât și la rege și au cerut ca toate nedreptările săvârșite față de mișcarea socialistă să fie reparate. Din ambele părți au primit încredințarea, că se va face tot ce e cu putință ca cei nedreptățiti să primească satisfacție. Guvernul român susține, că sunt unii dintre membrii partidului socialist din România, cari în legături cu bolșeviștii din Rusia și pe aceștia îi va trimite în fața curței matrelale. Tovarășii noștri au declarat, că prigonirea mișcării sociale române înseamnă un pericol pentru întreaga țară și noi cei din Transilvania vom lupta cu toată puterea contra acestor, cari nu înțeleg spiritul vremii și cari și azi se poartă în mod dușmanos față de mișcarea socialistă.

Consiliuile delegației partidului nostru cu Comitetul executiv din București au dus la rezultat bun. Partidul socialist din România a facut declarația că o publică în fruntea soii, prin care se pronunță față de actul unirii și constată că unirea a fost o necesitate istorică din punctul de vedere al dezvoltării culturale și economice a poporului românesc.

Să hotărî agol că în cel mai scurt timp să se facă primii pași pentru unificarea întregiei mișcări socialiste din România nouă. Săptămânilile viitoare se va conchidenă o conferință a tuturor socialistilor din România, Transilvania, Bucovina și Basarabia, care să discute planul de acțiune în viitor, să stabilească programul unitar și să pregătească conchemarea unui congres mare socialist la care să ia parte delegații tuturor organizatorilor muncitorești de pe teritoriile cari formează azi România.

Cu privire la mișcarea sindicală tov. din București sunt de acord ca deodată să se alcătuiască în Transilvania o comisie generală a sindicatelor, care să conducă sindicatele de aici și până atunci, până când ele se vor contopi cu cele din România veche.

Putem avea încredere, că înțelegerea încheiată la București va avea rezultatele cele mai bune și va forma punctul de plecare al unui mare și puternic partid socialist în Țara Românească.

Mutarea liniei demarcationale.

Sătmărul, Oradea-mare, Aradul, Carei-mari ocupate de armata română.

— Ordinul Consiliului interaliat. —

D-l Iuliu Maniu, președintele Consiliului Dirigent a primit o depeșă din Paris, prin care e înconștițiat că Consiliul Interaliat de războiu din Versailles a luat hotărârea importantă, ca linia demarcatională stabilită în tratatul de armistițiu să se mute în spre Vest. Trupele românești vor primi ordin să înainteze până la Sătmăr, Carei-mari, Oradea-mare și Arad. Teritoriul ce se întinde spre Vest de această linie până la limita extremă a revendicărilor românești, va fi ocupat de trupe franceze.

Până când?

Masele mari de muncitori cari trăesc în România mare, sunt expuse foamei, mizeriei și diferitelor boli epidemice. Dacă ești prin orașe, vezi mii de muncitori, gârbovi și cu fețele palide plimbându-se măhniti, fără lucru prin oraș. Tot în aceste orașe vezi bände de speculanți cutreerând prăvăliile, cumpărând mărfuri și alimente, pe cari le transportă tot prin speculă unde e criza mai mare. Observi cum comercianții își ridică prețurile din zi în zi aproape încă odată așa de mari de cum au fost în decursul războiului. Si mai observi și pe funcționarii publici, cari sunt chemați și ameliorate aceste sătri, ocupându-se de politică și discutând alte chestii, cari nu sunt la ordinea zilei. Oare se pot permite să se petreacă fapte de felul acesta? Oare nu avem factori competenți care să ameliorze aceste stări ruinante? Ori cauza e lipsă de energie și voință? Căci chiar cauza să fie lipsa materială, tot mizeria și lipsa aceasta s-ar putea ameliora încătă prin stărirea speculației, și maximarea prețurilor atât de colosale.

Si dacă ne vom ocupa mai profund cu ameliorarea acestor stări, vom vedea că lipsa materială nu e așa de penibilă pe cum ne-o închipuim.

Trebue depusă o muncă mai serioasă, și factorii competenți, să se occupe cu mai multă seriozitate în chestia ameliorării. Consiliul director să ia dispoziții grabnice, ca fabricile cari posed materiale să-și reincepă lucrul. Sa se ia dispoziții asupra alimentării, și asupra maximării tuturor prețurilor, și stărirea speculei atât de mizerabile.

Acum trebuie să notăm și aceea că asupra chestiilor indicate mai sus s-au luat câteva măsuri, dar aceste dispoziții sunt lipsite de energie și severitate.

Si întrebăm până când mai durează situația aceasta?

V. M.

Sunt omoritori plătiți de către adevăr și civilizație. Pot prea bine să se ascundă și să-și pună masă, și recunoști întotdeauna.

Schopenhauer.

Intrunirea din Roșia-montană.

Duminică 16 Februarie tovarășii din Roșia-montană au ținut o adunare în casină din loc. Au luat parte toți tovarășii mineri precum mulți meseriași și plugari. Toți au avut numeroase plângeri din cauza lipsurilor și greutăților ce le îndură în aceste vremuri grele. Trimisul comitetului central din Sibiu, tovarășul Bazil Surdu a fost primit cu mare bucurie. Adunarea a fost prezidată de tovarășul Toma Ciora, care arătând starea tristă în care se află tovarășii mineri, deschide ședința și dă cuvântul tovarășului Surdu.

Tovarășul vorbitor explică pe larg cauzele, cari au determinat vremurile acestea grele și a spus că retele de cari suferă numai prin organizare și luptă îl putem îndrepta. Una din cauze este și aceea că tovarășii mineri până în timpurile din armă au dibuit în întuneric și au stat de parte de ideile socialiste și de organizare. Astfel situația s-a înrăutătat, căci muncitorii n'au știut să parizeze boviturile împrejurărilor. Acum trecem prin durerile nașterii și trebuie să luptăm până vom cuceri drepturi ce n'știm să cuvin. Partidul social-democrat este unicul, care neobosit încrănează pentru desfășuirea și fericirea muncitorilor. Datoria sfântă a voastră este să organizezi cu toții în partidul socialdemocrat și a celor foile socialiste. Avem acum gazete socialiste pentru toți tovarășii de toate trei limbile ce le vorbește poporul Ardelean: „Adevăr“, „Igazság“ și „Wahrheit“. Dacă vă veți organiza cu toții și veți urmări sfaturile ce vi le dăm prin gazetele noastre repede vi se va schimba soarta grea în bine.

Tovarășii au ascultat cu mare atenție și după ce a terminat au izbucnit în vîi aplauze și aprobări. A mai luat cuvântul și d-l Dr. Draia, care a promis că va stăru că muncitorii să poată căpăta alimentele trebuitoare, apoi tovarășul președinte închide adunarea, care a decurs în cea mai bună ordine.

ȘTIRI.

— Asasinarea tovarășului Kurt Eisner. Primul ministru al Bavariei tovarășul Kurt Eisner a fost omorât. Vinerea trecută. Pe când se duceă, însoțit de ministrul Unterleitner, spre parlament în mijlocul străzii a sărit asupra lui un Tânăr și a tras două focuri de revolver, cari l-au ucis pe loc, iar însoțitorul său a fost grav rănit care decesemenea a murit mai târziu. Ucigașul este contele Leopold Arca Bolley. Când ministrul de externe Auer comemoră în parlament moartea tragică a tovarășului Eisner cineva din multime a tras și asupra lui focuri de revolver, care l-a rănit grav. În legătură cu asasinarea tovarășului Eisner „Vorwärts“ scrie: Cercetările după originea atentatului Eisner au dat de urme cari dovedesc indiscutabil că la spatele asasinătorului stă un complot pus la cale de cercuri aristocrate și burgheze și că în strânsă legătură cu acest complot există un fel de redacție secretă care trage la sorti asasinarea socialistilor prenotati. În noaptea aju-nului asasinării lui Eisner s'au afișat pe păreți afișe cu cuvinte misterioase.

— Un congres al sfaturilor din Germania. Din Berlin se anunță, că consiliul a hotărât convocarea tuturor delegațiilor sfaturilor muncitorești și ai sfaturilor de soldați, la un congres general pentru sfârșitul lui Martie la Berlin. La congresul acesta se va discuta chestiunea, cum și în ce fel s'ar putea incorpora prezentele sisteme ale sfaturilor în constituția imperiului. În privința aceasta a fost la Weimar Cohen-Reus, al doilea președinte a consiliului central, unde a discutat cu persoanele dirigitoare problema aceasta. Cercurile dirigitoare sunt numai foarte puțin dispuse a recunoaște sistemelor sfaturilor o influență politică asupra viitorului Germaniei, ele doresc transformarea lor într'un organ de încredere al muncitorilor și e ca sfătuitorul acestor muncitori în toate chestiunile agricole importante.

— Tov. Ioan Flueraș la Conferința de pace din Paris. Consiliul Dirigent român a hotărât să trimeată la Paris ca delegat în comisiunea ardeleană și pe tovarășul nostru Ioan Flueraș. El va reprezenta acolo interesele muncitorilor români și va căuta să convingă partidele socialiste din streinătate despre necesitatea unirii tuturor românilor. Împreună cu dânsul va merge și din partea comitetului executiv al partidului nostru și tovarășa Dr. Eleonora Leményi Rozvan. Ambii vor pleca zilele viitoare.

— Totodată a plecat în străinătate și tov. Emil Isac, care este însărcinat din partea partidului nostru c'ō misiune specială.

— La 15 Martie se vor semna preliminariile și la 14 Mai pacea. Preliminariile păcii vor fi semnate la 15 Martie iar pacea definitivă la 14 Mai. Se crede că cel mai târziu la 14 Iunie totul va fi terminat. Sâmbătă, consiliul de zece s'a ocupat numai cu accelerarea lucrărilor pentru încheierea păcii. Comisiunea pentru răspunderile războiului și a expus părerile cari vor fi cuprinse în pacea preliminară. În același timp se va redacta tratatul cu Austria, Ungaria, Bulgaria și Turcia. Pentru a grăbi lucrările toate comisiunile au fost rugate să și depună rapoartele până la 22 Martie.

— Adunarea națională jugoslavă. În adunarea națională, care va fi probabil la 15 Martie deschisă, teritoriile sărbești vor fi în următorul mod reprezentate: Sârbia veche 84 deputați, Macedonia 24, Croația și Slavonia cu Fiume 62, Slovenia 32, Istria 4, Dalmatia 12, Montenegro 12, Banatul, Bacău și județul Baranya 24, Bosnia și Herțegovina 42 deputați. Adunarea națională, numele ei oficios e „reprezentanța provizoriuă a sărbilor, croaților și slovenilor“ — se va țineă în palatul regal din Belgrad. Ea va discuta în primul rând constituția și reforma agrară.

— Bulgaria — confiscă averile câștigate în război. Guvernul bulgar a elaborat un proiect de lege conform căruia poate confisca averile funcționarilor de stat, ale politicianilor și ale militarii, câștigate în decursul războiului. Acest proiect de lege a fost comunicat și generalului francez Franchet d' Esperey.

— Cioeniri între unguri și trupele românești. Un comunicat oficial al cartierului general Ungurii nu respectă angajamentele luate. Unități organizate și bande trec zilnic peste linia de demarcare stabilită și atacă mișelete trupele noastre de acoperire. În ultimul timp atacurile au început să fie executate cu trupe mai numeroase. Astfel, în noaptea de 22—23 Februarie st. n. trupe regulare ungurești însoțite de bande au trecut în 3 coloane linia de demarcare și au ocupat satele Garcei, Tiganii și Zalău. Intervenind rezervele locale, s'a reocupat Garcei și Tiganii. Acțiunea este în curs la Zalău. La vest pe linia de demarcare, omururile și jafurile s'au întins în toată regiunea românească. Populația s'a refugiat în munci unde sufere de foame și de frig. (Marele gătire general).

— De atunci situația s'a schimbat în favoarea românilor: Ungurii au fost crunt bătuți și alungați peste linia demarcatională. Români au reocupat Zalău și alte localități.

— 8 ore de lucru. Gompers, președintele comisiei internaționale, a muncii la conferința de pace, a declarat ziaristilor că: Incă nu s'a decis numărul de ore de muncă pentru ziua lucrătoare. Convingerea sa e că comisia înclină pentru 8 ore. Aceasta nu împiedecă pe unii lucrători să ceară pentru tările lor zlău de 6 ore cum e cazul din Anglia. În acest caz părerea noastră e că biroul internațional să nu intervină, căci ar trebui să se creeze un mecanism internațional al muncii, care să studieze și să caute soluțiunile chestiunilor internaționale, care vor conduce pe lucrătorii din toate tările.

— Sosirea prisonierilor din Italia. În Constanța a sosit un nou transport cu foștii soldați din armata austro-ungară căzuți prizonieri la Italieni. Soldații aceștia sunt în mare parte Transilvăneni și Bucovineni, și ei sunt toți înarmati.

— Stiri din Arad. Locot.-colonel Benedicti prezintându-se la generalul francez Coudrecourt, i-a expus situația politico-militară. Generalul a observat că toate sunt bune și frumoase, însă după informațiile sale muncitorimea arădănească e un element bolșevist, care tulbură liniștea și jafuește. La aceasta, firește, locot.-colonelul Benedicti a protestat energetic susținând, că muncitorimea e unicul razum la susținerea ordinei și miliția poate conta la ea cu toată siguranță.

— Moșiile familiei Tisza vor fi împărtășite. Din Oradea-Mare se anunță, că comisia pentru împărtirea pământului din județul Bihor și-a început activitatea. Ea a pertractat pretențiile proprietarilor mici la averea familiei Tisza. Comisia va împărtăști întreaga moșie între locuitorii comunei Geszt și din jur.

— Reacționarii din Ungaria în capeană. Din Budapesta vine știrea că guvernul maghiar a ordonat detinerea și internarea foștilor miniștri și colegi de ai lui Tisza baronii Szurmay S., Szterényi J. și Wekerle, fost primministrul. Toți aceștia și-au câștigat titlurile de baroni pentru că au lucrat cu zel pentru prelungirea războiului. El sunt acuzați că au fost capii mișcării contrarevoluționare din zilele trecute.

— Călăul Lukasics arestat. Generalul Lukasics a fost arestat la Viena din ordinul guvernului maghiar și trimis la Budapesta. Lukasics a fost comandantul pieții din Budapesta înainte de revoluție și el a condamnat la moarte și uciș mulți soldați și muncitori. În timpul războiului a fost un adevarat călău al bieților soldați. Acum va fi tras la răspundere.

— Tulburările germane. În Lipsca au fost în fața Universității sângeroase lupte între spartachiști și trupele guverniale, din cauza arestării conducătorului spartachiștilor Stoltze. Spartachiștii din Lipsca sunt în majoritate refugiați din Berlin și din alte orașe mari din Germania, de unde au fost expulzați. La poliție Stoltze a declarat că a venit la Lipsca din Berlin, pentru a organiza spartachiștii din Lipsca. Stoltze fiind de origine din Petersburg, a fost expulzat peste graniță.

— Tratativele cu spartaciștii. Comisarul poporul Noske a început în numele guvernului tratative cu spartaciștii. Noske crede a putea restabili în felul acesta ordinea în Germania.

— Greva generală în Germania. Minerii din Germania de la minere de cărbuni și potasiu au declarat greva generală. E vorba, că greva să fie imbrățișată de toate fabricile și atelierele căilor ferate, precum și ale comunelor, apoi de birourile de gaz, apă și electricitate.

— Teatrul din Cluj sub cenzura română. Comandamentul trupelor române din Cluj a pus sub cenzură reprezentările teatrale în limba maghiară. Cenzura a și opus jucarea piesei „Falu rossza” (Răvl satului). Cenzorul se prezintă și la probele de scenă ca să cunoască piesa și decorul ei apoi dispune dacă se poate predă sau nu.

— Apel. Se aduce la cunoștință că pentru deplasarea refugiaților s'a înființat la resortul interbelic str. Cisnădiei Nr. 4, etajul 2, ușa 103 Biroul Refugiaților, unde se vor prezenta toți refugiații.

Editor și redactor responsabil: TIRON ALBANI.

Riparul tipografiei W. KRAFFT, Sibiu, Str. Orezului 10.

Dentistul Munteanu

1 Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 28

Consultări: orele 8—12 și 2—5.

REGATUL ROMÂNIEI MINISTERUL DE FINANȚE DATORIA PUBLICĂ

Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919

Emis prin Consiliul Dirigent, Resortul finanțelor, Sibiu.

Prospect

În virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919,

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor emite bonuri de tezaur 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest imprumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiunilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Banatului și părților ungurene, unite cu Regatul Român.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 5000 și 10.000 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faximile semnăturile Ministrului de Finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest imprumut va fi sentit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate cassele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași casse drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la cassele publice (cassierele instituțiunilor de stat) până la 50%, a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parțiale, conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadență 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei, pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detinatorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cincizeci de lei.

Statul Român își rezerva dreptul de a denunța acest imprumut în întregime sau parțial înainte de terminul fixat și în urma unei publicații speciale prin »Monitorul Oficial« cu șase luni de zile înainte data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani dela data scadenței lor.

Subscrierile la acest imprumut vor fi reductibile.

În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor libera proprietarului duplicate în conformitate cu legea decretată cu Nr. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștință de dispoziția acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Condițiunile de subscriere.

În baza prospectului de emisiune, subscrierea la imprumutul cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se face:

- la bâncile românești,
- la bâncile săsești,
- la perceptorate,
- la direcțiunile financiare,
- la prefecturi și preturi,
- la alte instituții și particulari, prevăzuți cu autorizație specială din partea Consiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al-pari, adecă una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, care sunt date de mai înainte, sau inclusiv 1 Octombrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu.

Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziar, are dreptul să închidă subscrierea, când va voi.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor, reducându-le la suma ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va libera o chitanță, constând în subscrierea și efectuarea vărsămintului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanță plătirilor, la locurile de subscriere.

Bonurile de tezaur definitive, împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale, se vor elibera cel mai târziu la 1 Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor.

Şeful Resortului: Dr. AUREL VLAD m. p.